

események bírósági eljárásainak és ítéleteinek jegyzékét, azzal kapcsolatos újságcikket, közlönyöket és egyéb dokumentumokat. Talán csak egy jól megszerkesztett névmutató hiánya róható fel a kötet szerkesztőinek, mely nagyban megkönnyítette volna a visszakeresést. Az egyébként formailag is szépen kidolgozott könyv *Tibola Imre kanonok. A vas megyei katolikus papok részvétele az 1956-os forradalomban* című tanulmányával zárul, amely

a szerzőtől már megszokott igényes színvonalat hozza.

Nem szabad hagyni, hogy az emlékek a szemtanúkkal sírba kerüljenek. Ezért tartom jónak e kezdeményezést. Azután már a „történet-detektív” feladata, hogy a sokszor egymásnak ellentmondó „vallomások” birtokában igazságokat tegyen, következtetéseket vonjon le bizonyítékok feltárásával és bemutatásával.

Döbör András

Egy könyv, melyet minden író embernek olvasnia kell

GYURGYÁK JÁNOS:

Szerzők és szerkesztők kézikönyve.

Budapest, 1996, Osiris Kiadó.

* * *

A közelmúltban egy olyan könyvvel gazdagodott a könyvtárunk, amelyet – szerény véleményem szerint – minden író embernek – tanárnak, tudósak, irodalmárnak és közép- és felsőfokú diáknak – el kell(ene) olvasnia.

A szerző Gyurgyák János az Osiris Kiadó szerkesztője. A rendszerváltás idején alapított (korábban *Századvég* nevű) könyvkiadó rövid idő alatt a könyvszakma és az olvasóközönség elismerését vívta ki igényes külsőben megjelenő társadalomtudományi műveivel. Az Osiris orvosolta a humán felsőoktatásban a megszűnő jegyzetkiadás minden gondját-baját, azzal, hogy – igaz, borsos áron – sorozatban adja ki a már csak sárga csíkos, olvasótermi példányokban elérhető egyetemi klasszikusokat.

Bevezetőjében azt hangsúlyozza a szerző, hogy a számítástechnika forradalmasította ugyan a könyvkiadást, de ennek nyilvánvaló előnyei mellett számos hátrányát tapasztalhattuk. Hiszen a fényzedés technikája nyilvánossá, mindenki által művelhető

vé tette a könyvkiadás addigi évszázados, ólomszagú titkokba burkolózó világát. Ma már egy alapszintű masinával és egy *korszerről*, jó programmal (Page Maker, Quark Xpress, Corel Ventura stb.) egy szorgalmas ember játszi könnyedséggel elvégezheti pár nap alatt azt a hatalmas munkát, mely fél évezred, Gutenberg óta a nyomdászok néhez mestersége volt. Egy szerény terjedelmű, egyszerű megjelenésű kiadványhoz pedig mindenki *Wordje* is bőségesen elegendő.

De a tömeges könyvkiadás és a szellemes szövegszerkesztő programok nem javították, hanem nyilvánvalóan rontották a könyvek minőségét. Drasztikusan fogalmazva ma minden szemét megjelenhet, és a néhány, hagyományos minőséget őrző könyvkiadótól eltekintve a szerző és az olvasó csak reménykedhet, de biztos nem a kiadvány jó minőségében.

Így a recenzált könyv tulajdonképpen a könyvvel foglalkozók „bibliája” lehet. A szerzőt érezhetően az a szimpatikus elhatározás vezette, hogy a könyvkiadásban szerzett óriási tapasztalatát megossza az olvasóval. Reményei szerint, ha a kézikönyv „ajánlott” szabályrendszere általánossá válik, ezzel meg lehet állítani a szövegek és kiadványok színvonalának romlását a komputer-korszakban.

Megismerhetjük a könyv és az időszaki kiadvány egyes részeinek hivatalos és a szaksargonban használt elnevezéseit (címdoldal, szennycímdoldal, fattyú sorok stb.) Útmutatást kapunk a nyomdászatban használt leggyakoribb mértékegységekhez (pont, milliméter, pika, ciceró stb.) és méretekhez. Megtudjuk, hogyan kell szabályos kéziratot, irodalomjegyzéket készíteni, milyen a jó cím (...és mitől lesz jó), hová illik bevezetőt, hová ajánlást és hová fülszöveget készíteni. Mikor, mit és hogyan lehet rövidíteni (*szerk., i. m., é. n., Bp.*), és mi az, amit nem ajánlatos (*lásd*). Megtanulunk különböző típusú tartalomjegyzéket készíteni, és azt is, hogy mikor kell azt a mű elejére és mikor a végére helyezni. A szerző bevezet minket a klasszikus betűtípusok világába, és egy kis betűstílus-történeti áttekintést is nyújt. Ismerteti, hogy a

különböző szövegtípusokhoz, kiadványokhoz milyen betűtípust és -fokozatot (~ méretet) illik választani.

A kézikönyv útmutatásait tartalmazó melléklet egészíti ki. Nagy segítség lehet az olvasó-felhasználó számára az egyes szaktudományok (magyar nyelv, idegen nyelvek, történelem, biológia stb.) és művészetek kézikönyveinek ajánlott bibliográfiája. A papír-, szövegtükör- és betűméretek mellett megtaláljuk a szakkifejezések és az általánosan használt magyar és idegen nyelvű (latin, angol, német és franci) rövidítések jegyzékét.

Bemutatott könyvünknek a magyar könyvészetben párját ritkító jelentőséggel bíró tartalmát nemesen egyszerű, tipográfia és igényes külső megjelenés teszi teljessé.

Zékányné Kner Izidóra

VI. A CSORBA-TÓ A MAGAS-TÁTRÁBAN. A FELVÉTEL 1906 KÖRÜL KÉSZÜLT